

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس
دوره گردانی ناپیوسته حرفه ای
نوازندگی ساز کلاسیک

به روش اجرای ترمی

گروه فرهنگ و هنر

این برنامه به پیشنهاد گروه فرهنگ و هنر در جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی مطرح شد و با اکثریت آراء به تصویب رسید. این برنامه از تاریخ ابلاغ برای موسسات و مراکز آموزشی علمی - کاربردی که مجوز اجرای آن را دارند قابل اجرا است.

بسمه تعالی

برنامه آموزشی و درسی دوره کاردانی ناپیوسته حرفه ای

نوازندگی ساز کلاسیک

مصوبه جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی

علمی - کاربردی

شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی - کاربردی در جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ براساس پیشنهاد گروه فرهنگ و هنر برنامه آموزشی و درسی دوره نوازندگی ساز کلاسیک را مطرح و تصویب کرد. این برنامه از تاریخ ابلاغ در موسسات و مراکز آموزشی علمی- کاربردی که مجوز اجرای آن را از دانشگاه جامع علمی - کاربردی اخذ نموده‌اند، قابل اجراست.

یوسفعلی زیاری

سرپرست دفتر برنامه ریزی آموزشی مهارتی و دبیر شورای
برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی- کاربردی

غلامرضا زهتابیان

معاون آموزشی و نایب رئیس
شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی

رای صادره جلسه ۲۵۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۱۵ شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی- کاربردی در خصوص برنامه آموزشی و درسی کاردانی ناپیوسته حرفه ای نوازندگی ساز کلاسیک صحیح است. به واحدهای مجری ابلاغ شود.

محمد اخباری

رئیس شورای برنامه ریزی آموزشی و درسی علمی- کاربردی

رونوشت :

معاون محترم آموزشی دانشگاه جامع علمی- کاربردی جهت ابلاغ به واحدهای مجری

فهرست مطالب

۳	فصل اول.....
۴	مشخصات کلی برنامه آموزشی.....
۵	مقدمه.....
۶	تعریف و هدف.....
۶	ضرورت و اهمیت.....
۶	قابلیت‌ها و مهارت‌های مشترک دانش‌آموختگان.....
۶	قابلیت‌ها و توانمندی‌های حرفه ای دانش‌آموختگان.....
۵	مشاغل قابل احراز.....
۵	ضوابط و شرایط پذیرش دانشجو.....
۷	طول و ساختار دوره.....
۷	جدول مقایسه‌ای جهت‌گیری نظری و مهارتی دروس بر حسب ساعت.....
۸	جدول استاندارد تعداد واحدهای درسی.....
۹	فصل دوم.....
۹	جداول دروس.....
۱۰	جدول دروس عمومی.....
۱۰	جدول دروس پیشنیاز.....
۱۰	جدول دروس مهارت‌های مشترک.....
۱۱	جدول دروس پایه.....
۱۱	جدول دروس اصلی.....
۱۲	جدول دروس تخصصی.....
۱۳	جدول دروس آموزش در محیط کار.....
۱۴	جدول ترم‌بندی.....
۱۵	فصل سوم.....
	سرفصل دروس، ریز محتوا و استانداردهای آموزشی در مرکز مجری.....
	الف: هدف درس.....
	ب: سرفصل آموزشی.....
	ج: منبع درسی.....
	د: استانداردهای آموزشی درس.....
۶۳	فصل چهارم.....
	سرفصل دروس و استانداردهای اجرای آموزش در محیط کار.....
۶۴	کاربینی.....
۶۶	کارورزی ۱.....
۶۹	کارورزی ۲.....
۷۰	پیوست ۱.....

دوره کاردانی ناپيوسته حرفه ای نوازندگی ساز کلاسیک

۷۰	پیوست ۲.....
	ضمائم :
۷۱	سرفصل دروس پیش نیاز (در صورت لزوم).....
۷۲	متخصص تدوین کنندگان.....

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی

مقدمه:

شیوه آموزش و سیستم آموزشی همواره یکی از مهمترین دغدغه های دستگاههای متولی آموزش بوده و می باشد و این در حالی است که دغدغه سیستم آموزشی هنر در مقاطع مختلف نیز یکی از چالش های موجود در این زمینه به وجود آورده است. گرایشات مختلف موسیقی نیز به واسطه دارا بودن حجم وسیعی از دروس عملی که خصوصیت خاص آموزشی خورد را دارند و دارای دورس نظری نسبتاً کمتری هستند هیچگاه نتوانسته اند در سیستم های رایج آموزشی نظری نتیجه بخش باشند اکنون با توجه به ظهور سیستم کارآتری همچون مهارتی و سایر دوره های علمی کاربردی بسیاری از دغدغه های موجود در آموزش ساز کلاسیک از میان رفته است.

تعریف و هدف:

دوره کاردانی ناپیوسته حرفه ای نوازندگی ساز کلاسیک با هدف تربیت نوازنده ساز، در جهت لزوم تربیت نوازندگانی که به علم آن احاطه داشته باشند ضروری می باشد، هدف از تربیت نوازنده، کمک به ارتقاء سطح ارکسترهای موسیقی و تولید آثار موسیقی فاخر ملی می باشد. بالا بردن مهارت شنیداری، پارتیتور خوانی، آکومپانیمان در کنار آموزش نوازندگی این امر را ممکن می سازد از نقطه نظر آموزش تخصصی می توان موسیقی را به دو مقوله کلی آموزشهای تئوریک و عمومی و آموزشهای عملی و تخصصی در سطوح مختلف تقسیم بندی نمود. جایگاه آموزشهای تئوریک و تربیت دانشجو موسیقی از نقطه نظر شناخت عمومی مقوله موسیقی و رشته ها و هنرهای مرتبط با آن و نیز شناخت و قابلیت تجربه و تحلیل آثار موسیقایی ایرانی و جهانی و پرداختن به تاریخ موسیقی معمولاً در دانشکده های موسیقی صورت می پذیرد.

ضرورت و اهمیت:

اهمیت روز افزون جایگاه موسیقی در جهت اشاعه فرهنگ اسلامی در سطح داخلی و بین المللی، ارتقاء کیفی و رشد ارزشهای معنوی موسیقی کلاسیک مبتنی بر فرهنگ ملی، نبود دوره های موسیقی با گرایش های عملی در سطح دانشگاهی و تربیت نیروهای متخصص به منظور اجرای قطعات موسیقی متناسب با فرهنگ اسلامی از جمله عوامل مؤثری است که ضرورت و اهمیت آموزش نوازندگی ساز کلاسیک را آشکار می سازد.

قابلیت ها و مهارت های مشترک دانش آموختگان:

الف - گزارش نویسی و مستند سازی

ب - ارائه گزارش نتایج کار و جریان فعالیت ها (Presentation)

پ - انجام کار گروهی

ت - طبقه بندی و پردازش اطلاعات

ث - بهره گیری از رایانه

ج - برقراری ارتباط موثر در محیط کار

چ - سازماندهی و اداره کردن افراد تحت سرپرستی و آموزش آنها

ح - خودآموزی و یادگیری مستمر در راستای بالندگی شغلی

- خ - ایجاد کسب و کارهای کوچک و کارآفرینی
- د - رعایت اخلاق حرفه ای و تنظیم رفتار سازمانی
- ذ - اجرای الزامات بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE)
- ر - تفکر نقادانه و اقتضایی
- ز - خلاقیت و نوآوری

قابلیت ها و توانمندی های حرفه ای دانش آموختگان :

- توانایی همناواری و همخوانی در گروه
- توانایی نوازندگی ساز کلاسیک به تنهایی و یا بصورت دوت (دونوازی) ، سه نوازی ، کوارتت
- توانایی همراهی ساز پیانو یا دیگر سازها (آکومپانیسمان)
- ارتقاء توانایی مهارت شنیداری موسیقی
- توانایی پارتیتور خوانی

مشاغل قابل احراز:

- نوازنده ساز کلاسیک در گروه های دو نفره ، سه نفره ، چهار نفره
- نوازنده ساز کلاسیک به صورت انفرادی
- آکومپانیسمانیست (نوازنده پیانو همراه با ساز)
- پارتیتور نواز

ضوابط و شرایط پذیرش دانشجو: (رشته تحصیلی دیپلم - گواهی سلامت...) :

- داشتن دیپلم کامل متوسطه یا هنرستان
- دارا بودن شرایط عمومی تحصیل در نظام آموزش عالی کشور
- نداشتن نقص عضو موثر

طول و ساختار دوره :

دوره کاردانی ناپیوسته حرفه‌ای مبتنی بر نظام واحدی و متشکل از مجموعه‌ای از دروس نظری و مهارتی است و با توجه به قابلیت‌ها و مهارت‌های مشترک و حرفه‌ای به ۲ بخش «آموزش در مرکز مجری» و «آموزش در محیط کار» تقسیم می‌شود. مجموع واحدهای هر دوره بین ۶۸ تا ۷۲ واحد و مجموع ساعات آن ۱۷۵۰ تا ۲۱۰۰ ساعت می‌باشد که در طول حداقل ۲ و حداکثر ۳ سال قابل اجرا است. این دوره به دو روش نیمسال‌ی اجرا می‌شود.

۱. آموزش در مرکز مجری :

بخش آموزش در مرکز مجری شامل ۶۳ تا ۶۷ واحد، معادل ۱۲۵۰ تا ۱۵۵۰ ساعت است. هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، هر واحد آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، هر واحد کارگاهی و پروژه معادل ۴۸ ساعت است. در موارد خاص دروس آزمایشگاهی و کارگاهی یک واحدی را می‌توان به ترتیب ۴۸ و ۶۴ ساعت در نظر گرفت.

۲. آموزش در محیط کار:

این بخش از آموزش عبارت است از مجموعه فعالیت‌هایی که دانشجو به منظور تسلط عملی و درک کاربردی از آموخته‌های خود در آغاز، حین و پایان دوره تحصیلی، در محیط کار واقعی انجام می‌دهد. این بخش شامل یک درس کاربینی و ۲ درس کارورزی در مجموع به میزان ۵ واحد، معادل ۵۱۲ ساعت است. هر واحد کاربینی معادل ۳۲ ساعت و هر واحد کارورزی معادل ۱۲۰ ساعت می‌باشد.

دوره کاردانی ناپيوسته حرفه ای نوازندگی ساز کلاسیک

جدول مقایسه‌ای جهت گیری نظری و مهارتی دروس بر حسب ساعت (بدون احتساب دروس عمومی):

نوع درس	جمع ساعت	درصد	درصد استاندارد
نظری	۵۱۳	٪۲۹	حداکثر ۴۰
مهارتی	۱۳۸۰	٪۷۱	حداقل ۶۰
جمع	۱۷۹۳	٪۱۰۰	

جدول تعداد واحدهای درسی:

دروس	تعداد واحد	برنامه مورد نظر
عمومی (مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی)	۱۱	۱۱
عمومی (مصوب مجلس شورای اسلامی)	۱	۱
مهارت‌های مشترک	۸	۸
پایه	۵-۱۰	۱۰
• اصلی	۱۴-۲۰	۲۱
• تخصصی	۲۰-۲۸	۱۷
کاربینی	۱	۱
کارورزی ۱	۲	۲
کارورزی ۲	۲	۲
جمع کل	۶۸-۷۲	۷۲

فصل دوم

جداول دروس

دوره کاردانی ناپیوسته حرفه ای نوازندگی ساز کلاسیک

جدول دروس عمومی:

ردیف	شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت		
				نظری	عملی	جمع
۱		فارسی	۳	۴۸	-	۴۸
۲		زبان خارجی	۳	۴۸	-	۴۸
۳		یک درس از گروه درس « مبانی نظری اسلام » ^۱	۲	۳۲	-	۳۲
۴		یک درس از گروه درس « اخلاق و تربیت اسلامی » ^۲	۲	۳۲	-	۳۲
۵		تربیت بدنی ۱	۱	-	۳۲	۳۲
۶		جمعیت و تنظیم خانواده ^۳	۱	۱۶	-	۱۶
جمع				۱۷۶	۳۲	۲۰۸

۱. گروه درس « مبانی نظری اسلام » شامل ۴ درس (۱- اندیشه اسلامی (۱) ۲- اندیشه اسلامی (۲) ۳- انسان در اسلام ۴- حقوق اجتماعی - سیاسی در اسلام) مطابق مصوبه جلسه ۵۴۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

۲. گروه درس « اخلاق و تربیت اسلامی » شامل ۵ درس (۱- فلسفه اخلاق - ۲- اخلاق اسلامی ۳- آئین زندگی ۴- عرفان عملی اسلام) مطابق مصوبه جلسه ۵۴۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و ۵- درس آشنایی با دفاع مقدس مصوبه جلسه ۷۷۷ مورخ ۱۳۸۹/۱۱/۹ شورای برنامه ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

۳. بر اساس مصوبه جلسه ۸۲۳ مورخ ۱۳۹۱/۱۲/۶ شورای برنامه ریزی آموزش عالی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، درس دانش خانواده و جمعیت به ارزش ۲ واحد جایگزین درس جمعیت و تنظیم خانواده شده و اجرای آن از نیمسال اول سال تحصیلی ۹۲-۹۳ الزامی است.

« دانشجویان اقلیت های دینی می توانند دروس مورد نظر خود را بدون هیچ محدودیتی از بین کلیه دروس معارف اسلامی انتخاب کرده و بگذرانند. (مطابق مصوبه جلسه ۵۴۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی است.)

« دروس ردیفهای ۱ و ۲ باید در دو جلسه ۱/۵ ساعته در ۱۶ هفته تدریس شود.

جدول دروس مهارت های مشترک:

ردیف	شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز	هم نیاز
				نظری	عملی	جمع		
۱	-	اخلاق حرفه ای	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
۲	-	کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
۳	-	اصول سرپرستی	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
۴	-	خلاقیت در هنر	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
جمع				۱۲۸	-	۱۲۸	-	-

دوره کاردانی ناپیوسته حرفه ای نوازندگی ساز کلاسیک

جدول دروس پایه:

ردیف	شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش-نیاز	هم‌نیاز
				نظری	عملی	جمع		
۱	-	تربیت شنوایی (ریتم و فواصل)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	-
۲	-	فیزیک صوت	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
۳	-	پیانو عمومی ۱	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	-
۴	-	شناخت موسیقی	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
۵	-	مبانی موسیقی ایران	۲	۳۲	-	۳۲	-	شناخت موسیقی
جمع								
			۱۰	۱۲۸	۶۴	۱۹۲	-	-

جدول دروس اصلی:

ردیف	شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش‌نیاز	هم-نیاز
				نظری	عملی	جمع		
۱	-	تربیت شنوایی (ملودی و گام خوانی)	۳	۱۶	۳۲	۴۸	تربیت شنوایی (ریتم و فواصل)	-
۲	-	ساز کلاسیک (۱)	۲	-	۶۴	۶۴	-	-
۳	-	کاربرد رایانه در موسیقی	۱	-	۴۸	۴۸	-	-
۴	-	هارمونی پایه	۲	۱۶	۳۲	۴۸	شناخت موسیقی	-
۵	-	فرم در موسیقی جهان	۲	۳۲	-	۳۲	هارمونی پایه	-
۶	-	ساز کلاسیک (۳)	۲	-	۶۴	۶۴	ساز کلاسیک (۱)	-
۷	-	تاریخ موسیقی جهان-تا قرن بیستم	۲	۳۲	-	۳۲	-	-
۸	-	سازشناسی موسیقی جهان	۲	۱۶	۳۲	۴۸	-	-
۹	-	پیانو عمومی (۲)	۳	۱۶	۳۲	۴۸	پیانو عمومی (۱)	-
۱۱	-	تربیت شنوایی (نت های تغییر یافته)	۲	۱۶	۴۸	۶۴	تربیت شنوایی (ملودی و گام خوانی)	-
۱۲	-	تربیت شنوایی (دیکته موسیقی)	۲	۱۶	۴۸	۶۴	تربیت شنوایی (نت های تغییر یافته)	-
جمع								
			۲۱	۱۶۰	۴۰۰	۵۶۰		

جدول دروس تخصصی:

ردیف	شماره درس	نام درس	تعداد واحد	ساعت			پیش نیاز	هم نیاز
				نظری	عملی	جمع		
۱	-	همنازی (۱)	۲	-	۶۴	۶۴	ساز جهانی (۳)	-
۲	-	تاریخ موسیقی جهان - قرن معاصر	۲	۳۲	-	۳۲	تاریخ موسیقی جهان - تا قرن بیستم	-
۳	-	ساز کلاسیک (۳)	۲	۱۶	۴۸	۶۴	ساز کلاسیک (۲)	-
۴	-	پیانو عمومی (۳)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پیانو عمومی (۲)	-
۵	-	ساز کلاسیک (۴)	۲	-	۶۴	۶۴	ساز کلاسیک (۳)	-
۶	-	پیانو عمومی (۴)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	پیانو عمومی (۳)	-
۷	-	هارمونی (۱)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	هارمونی پایه	-
۸	-	هارمونی (۲)	۲	۱۶	۳۲	۴۸	هارمونی (۱)	-
۹	-	آواز گروهی (۱)	۱	-	۴۸	۴۸	-	-
جمع				۱۱۲	۳۵۲	۴۶۴		

جدول دروس آموزش در محیط کار:

ردیف	نام دوره	تعداد واحد		زمان اجرا
		واحد	ساعت	
۱	کاربینی (بازدید)	۱	۳۲	ابتدای دوره (از ثبت نام دانشجو تا پیش از پایان نیمسال اول)
۲	کارورزی ۱	۲	۲۴۰	پایان نیمسال دوم
۳	کارورزی ۲	۲	۲۴۰	پایان دوره

دوره کاردانی ناپیوسته حرفه ای نوازندگی ساز کلاسیک

جدول ترم بندی (پیشنهادی):

ترم اول

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس
	جمع	عملی	نظری		
-	۳۲	۳۲	-	۱	کاربینی
-	۶۴	۶۴	-	۲	ساز کلاسیک (۱)
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	پیانو عمومی (۱)
-	۳۲	-	۳۲	۲	شناخت موسیقی
-	۳۲	-	۳۲	۲	فیزیک صوت
-	۴۸	۴۸	-	۱	کاربرد رایانه در موسیقی
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	تربیت شنوایی ۱ (ریتم و فواصل)
-	۳۲	-	۳۲	۲	درس عمومی
-	۳۲	۳۲	-	۱	درس عمومی

ترم دوم

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس
	جمع	عملی	نظری		
ساز کلاسیک (۱)	۶۴	۶۴	-	۲	ساز کلاسیک (۲)
تربیت شنوایی (ریتم و فواصل)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	تربیت شنوایی ۲ (ملودی و گام خوانی)
پیانو عمومی (۱)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	پیانو عمومی (۲)
شناخت موسیقی	۴۸	۳۲	۱۶	۲	هارمونی پایه
تاریخ موسیقی جهان - تا قرن بیستم	۳۲	-	۳۲	۲	تاریخ موسیقی جهان (۲)
-	۴۸	-	۴۸	۳	درس عمومی
-	۳۲	-	۳۲	۲	درس عمومی
-	۳۲	-	۳۲	۲	مهارت مشترک
-	۹۶	۹۶	-	۲	کارورزی (۱)
-	-	-	-	۱۹	جمع

دوره کاردانی ناپیوسته حرفه ای نوازندگی ساز کلاسیک

ترم سوم

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس
	جمع	عملی	نظری		
ساز کلاسیک (۲)	۶۴	۴۸	۱۶	۲	ساز کلاسیک (۳)
تربیت شنوایی (ملودی و گام خوانی)	۶۴	۴۸	۱۶	۲	تربیت شنوایی ۳ (نت های تغییر یافته)
پیانو عمومی (۲)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	پیانو عمومی (۳)
-	۴۸	۳۲	۱۶	۲	سازشناسی موسیقی جهان
هارمونی پایه	۴۸	۳۲	۱۶	۲	هارمونی (۱)
-	۳۲	-	۳۲	۲	فرم در موسیقی جهان
	۱۶	-	۱۶	۱	درس عمومی

ترم چهارم

پیش نیاز	ساعت			تعداد واحد	نام درس
	جمع	عملی	نظری		
ساز کلاسیک (۳)	۶۴	۶۴	-	۲	ساز کلاسیک (۴)
تربیت شنوایی (نت های تغییر یافته)	۶۴	۴۸	۱۶	۲	تربیت شنوایی ۴ (دیکته موسیقی)
پیانو عمومی (۳)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	پیانو عمومی (۴)
شناخت موسیقی	۳۲	-	۳۲	۲	آشنایی با مباحث موسیقی ایران
-	۴۸	۴۸	-	۱	آواز گروهی (۱)
هارمونی (۱)	۴۸	۳۲	۱۶	۲	هارمونی (۲)
ساز کلاسیک (۳)	۶۴	۶۴	-	۲	همنازی (۱)
	۲۴۰	۲۴۰	-	۲	کارورزی ۲
	۳۲	۳۲	-	۲	مهارت مشترک

